MAALI-kohde: HEINÄJOEN SUOT

[Kohdekorttia päivitetty 15.3.2026]

Kokoluokka*: Laajat suokokonaisuudet (> 1 000 ha)

Rajauksen koko: 14681 ha

Laskenta-ala: 3754 ha(~3800 ha)

Kunnat: Oulu, Muhos, Utajärvi

Suot: Muuraissuo, Jakosuo, Susisuo, Vehkasuo, Iso Matinsuo, Oisavansuo, Tervasuo, Matkajärvensuo, Joutensuo, Isosuo, Sarvisuo, Lääväsuo, Räkäsuo, Kotisuo, Kontiosuo, Kivisuo

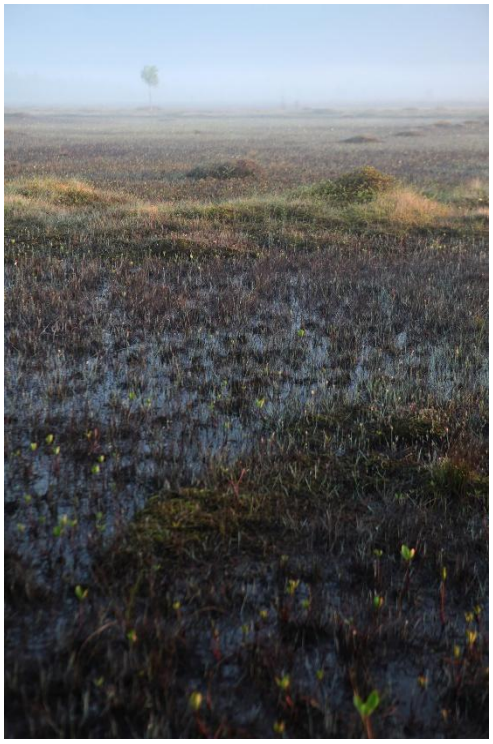
MAALI-alueen koodi: 810369

Koordinaatit: N: 7193314 / E: 463031 (ETRS-TM35FIN)

* Laskenta-alaan perustuva kokoluokka MAALI-tarkastelussa

Lääväsuo. Kuvat Ari-Pekka Auvinen 2011.

Kuvaus

Heinäjoen suot on laaja aapasuokokonaisuus noin 10 kilometriä Muhoksen kirkonkylän koillispuolella. Aluerajauksella on pituutta luode-kaakkosuunnassa noin 25 km ja leveyttä enimmillään noin 7 km.

Alueen tärkeimmät suot ovat Muuraissuo, Jakosuo, Susisuo, Vehkasuo, Iso Matinsuo, Oisavansuo, Tervasuo, Matkajärvensuo, Joutensuo, Isosuo, Sarvisuo, Lääväsuo, Räkäsuo, Kotisuo, Kontiosuo ja Kivisuo. Alueella on kaksi järveä, Oisavanjärvi ja Iso Kivijärvi. Kaikki avosuot ovat ojittamattomia ja paria poikkeusta lukuun ottamatta soiden välillä on ojittamaton luonnontilainen yhteys. Suoalueen reunamilla rämeitä on jonkin verran metsäojitettu. Ojitukset ovat lisänneet puuston kasvua pääosin heikosti, joten ojikot soveltuisivat hyvin ennallistettaviksi. Kanasuon turvetuotantoalue lähes katkaisee alueen kaakkoisosan. Tärkeän lintualueen raja on ulotettu yleensä lähimmän kangasmaan reunaan, tiehen tai voimakkaan metsäojituksen tai turvesuon laitaan.

Metsien luonnontilaisuus vaihtelee. Monissa metsäsaarekkeissa on vanhaa luonnontilaisen kaltaista metsää. Toisaalta jotkin isommat metsäsaarekkeet ovat kokonaan tai osittain avohakattuja ja niitä hoidetaan talousmetsinä.

Suojelutilanne

Räkäsuolla on 2631 hehtaarin Natura-alue. Tästä valtion hallinnassa on noin 1 800 ha. Yksityisinä suojelualueina on toteutettu 751,8 ha, josta Oulun kaupungin omistuksessa on 667 ha. Myös Sarvisuolla, Susisuolla, Vehkasuolla ja Kivisuon ympäristössä on pienehköjä yksityisiä luonnonsuojelualueita. Kivisuosta sekä Räkäsuosta *suuret osat* ovat suojelualueina. Räkäsuon, Iso Matinsuon ja Joutensuon ympäristössä on suuret alueet luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvina suojelualuevarauksina Retkikartta-palvelussa keväällä 2026. Nämä alueet on merkitty maakuntakaavaan suojeltavina, ja ne tullaan suojelemaan aikanaan.

Suojelemattomia ovat pohjoispään Muuraissuo ja Jakosuo, kaakkoisosan Kontionsuo ja Iso Kivijärvi ympäröivine soineen, osat Lääväsuota ja Kivisuota, Oisavanjärvi kaakkoispuolisine soineen, sekä länsireunan pienet Tervasuo, Matkajärvensuo ja Lamunsuo ympäristöineen.

Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa Räkäsuon Natura-aluetta kuvataan näin:
Räkäsuo on aapasuon lisäksi keidassuon sisältävä Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeen suo. Räkäsuon pesimälinnusto on monipuolinen sisältäen tyypillisten suolintulajien lisäksi joukon vaateliaita lajeja. Räkäsuon alue on laajana ja luonnontilaisena suokokonaisuutena merkittävä. Alueella on hyvin edustettuna karu suokasvillisuus. Lintulajisto, etenkin kahlaajalajisto, on monipuolinen (ymparisto.fi, viitattu 7.11.2024)

Linnustolaskennat

Alueella on tehty paljon lintulaskentoja. Räkäsuon linnustotiedot perustuvat Metsähallituksen 97,3 kilometrin linjalaskenta-aineistosta johdettuihin laskennallisiin suojelualueen parimääriin. PPLY:n MAALI-työssä hyödynnetyt Metsähallituksen linjalaskenta-aineistot ovat peräisin ajalta 2000-2013. Kivisuon linnustotiedot on saatu Vapon turvetuotantohankkeen YVA-selostuksesta. Menetelmänä on kolmen kartoituskerran laskenta 1300 hehtaarin alalla kesällä 2005 laskijana Jari Jokela / Biologitoimisto Venetvaara. Seuraavassa taulukossa on lueteltu Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen teettämät kartoituslaskennat kohteelta. Lääväsuon ja Oisavansuon laskennat on julkaistu raportissa Repo & Auvinen 2011.

Taulukko 1. PPLY:n teettämät kartoituslaskennat.

Suo	Päivämäärä	Kellonaika	ha	Laskijat
Lääväsuo	29.5.2011	3:30-8:45	590	A-P Auvinen, Petri Haapala, Arto Niemi
Oisavansuo	31.5.2011	4:00-9:30	280	Petri Haapala
Muuraissuo-Jakosuo	22.–23.5.2010	3:30-9:00*	720	Arto Niemi, Petri Haapala
Iso Matinsuo	19.6.2012	4:00-9:30	330	Pekka Roine
Vehkasuo	19.6.2012	3:30-11:30	334	Hanna-Riikka Ruhanen
Isosuo-Sarvisuo	2.6.2013	3:45-11:00	200	Jorma Luhta, Arto Niemi

* molempina päivinä

Alueen eri soilla tehtyjen laskentojen parimäärätiedot on laskettu yhteen MAALI-tarkastelua varten ja harvalukuisten lajien osalta laskentatuloksia on täydennetty Tiira-havaintojärjestelmästä poimituilla havainnoilla (Taulukko 2).

Myöhemmin kohteen linnustotietoihin on lisätty Tiirasta poimittuja täydentäviä havaintoja vuosilta 2010–2026 (Taulukko 3).

Linnusto

Laskentatulosten perusteella Heinäjoen soiden MAALI-kohde on maakunnallisesti arvokas pesimäalue yhteensä 21 suolintulajin perusteella. Alueella on havaittu pesimäaikana jopa lampiviklo. Metsähanhia on havaittu 9 paria. Suokukkojen kanta on peräti 30 paria, jänkäsirriäisiä on laskettu 14 paria ja vesipääskyjä 4 paria.

Taulukko 2. Suolajien lukumäärä ja parimäärät MAALI-tarkastelussa. Lihavointi tarkoittaa, että lajin parimäärä ylittää MAALI-kriteerin. Kokonaisparimäärä ja kokonaislajimäärä on merkitty tähdellä (*), jos ne ylittävät MAALI-kriteerit. Kriteerinylitysten yhteismäärän perusteella alue on kokoluokassaan maakunnallisesti arvokas.

Laji	Parimäärä				
Laulujoutsen	**11**	**Kurki**	**24**	**Vesipääsky**	**4**
Metsähanhi	**9**	**Kapustarinta**	**55**	Kalalokki	4
Haapana	1	**Töyhtöhyyppä**	**18**	Harmaalokki	5
Tavi	10	**Jänkäsirriäinen**	**14**	**Suopöllö**	**3**
Sinisorsa	2	**Suokukko**	**30**	Kiuru	4
Telkkä	2	**Jänkäkurppa**	**7**	**Niittykirvinen**	**421**
Pyy	33	Taivaanvuohi	47	**Keltavästäräkki**	**223**
Riekko	15	**Pikkukuovi**	**36**	Pensastasku	30
Teeri	**81**	**Kuovi**	**17**	Ruokokerttunen	19
Metso	15	**Mustaviklo**	**2**	Isolepinkäinen	7
Kaakkuri	2	**Lampiviklo**	**1**	Urpiainen	9
Sinisuohaukka	**4**	Valkoviklo	11	**Pohjansirkku**	**46**
Tuulihaukka	3	**Metsäviklo**	**13**	Pajusirkku	49
Ampuhaukka	1	**Liro**	**186**		
Nuolihaukka	6	Rantasipi	3		

Suolajeja yht.	**43***
Parimäärä yht.	**1490***

Taulukko 3. Tiira-havaintojärjestelmästä 15.3.2026 poimitut täydentävät pesimäkauden havainnot ajalta 2010-2024.

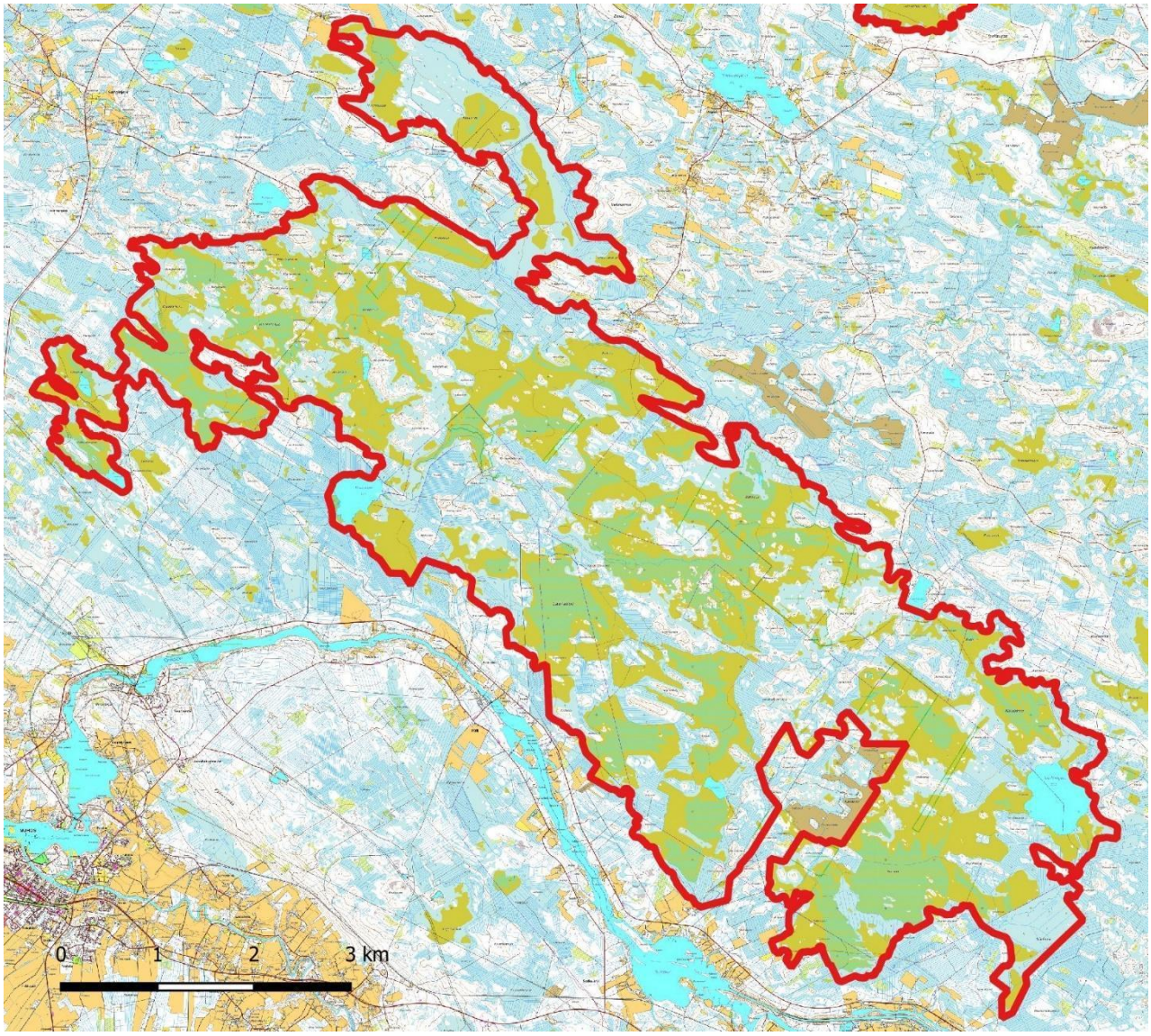
Laji	Pvm	Kunta	Paikka	Havainto
Niittysuohaukka	15.5.2023	Oulu	Jakosuo	1 E
Mustakurkku-uikku	1.7.2025	Muhos	Kotasuo	2p
Tukkasotka	1.6.2022	Muhos	Lääväsuo	2 k p
Kuikka	26.5.2019	Muhos	Oisavanjärvi	2 p
Hiiripöllö	10.8.2018	Muhos	Kivisuo	1 p

Viittausohje:

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. 2025. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) Pohjois-Pohjanmaalla 2010–2025. MAALI-julkaisu. https://www.pply.fi/suojelu-ja-tutkimus/maali/

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. 2025. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) Pohjois-Pohjanmaalla 2010–2025. Suuret suot/Laajat suokokonaisuudet: Heinäjoen suot, Oulu, Muhos, Utajärvi. Linnustolaskennat 2010-2013. https://www.pply.fi/suojelu-ja-tutkimus/maali/

Karttarajaus Heinäjoen soiden MAALI-kohde 14681 ha.

©Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
©Pohjakartta: Peruskartta/MML/2019